

مقابله با ویروس کرونا: آنچه در لنگرود بعنوان یک تجربه دیده شد و به بار نشست!

مردم متشکل همه چیز؛ مردم متفرق هیچ چیز!

امیر جواهری لنگرودی

سنت ایجاد "کمیته‌های محلات" در مقاطع گوناگون و مشارکت دادن و خود یاری در مردم لنگرود همواره وجود داشته است. که بازپرداختن به یکایک آن تجربه‌ها را که جوانان هر محل نقش تعیین کننده و بسزایی در آن داشته و دارند به وقت دیگری وامی‌گذاریم.

اینبار شیوع بیماری کرونا و پخشش در شهر به دلیل بی توجهی حاکمان و مسئولین بی کفایت شهری، چنان وسعتی به خود گرفت که بار دیگر جوانان با تجربه لنگرود آستین بالا زدند و همگام شدند تا اندکی فشارهای وارده بر کادر زحمتکش درمانی «بیمارستان امینی» یگانه بیمارستان شهر را کاسته و به آنان یاری رسانند. این بیمارستان تا حال ۱۲۰ نفر را در خود جای داده است.

مانند دفعات پیشین، جرقه این همیاری را "کافه لنگرودی" ها زد. دوستان هم عهد این کافه برآن بودند و طی یادداشتی اهالی پست فیس بوکی کافه و روابط پیرامونی‌شان را مخاطب قرار دادند و نوشتند: «امید به سلامت بودن تک تک دوستان در این روزهای سخت و جانکاه؛ تنها امید باقی مانده همفکری و یاری رساندن به همدیگر است. تصور عمق فاجعه برای همه ممکن است قابل درک نباشد چون در میدان فاجعه قرار ندارید، ولی ما که از نزدیک شاهد بسیاری از مشکلات و نارسایی‌ها و آن‌هم بر اثر ناکارآمدی‌ها و تبلیغات بیهوده که هم در اثر تحریر نصیب ملت شده بسادگی از بین رفتنی نیست. اکنون در حال اقداماتی هستیم که باید زودتر انجام می‌گرفت ولی هنوز هم دیر نیست، ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است ما خود باید پیشگام

حل مشکلات ایجاد شده باشیم. پس همگام شویم تا اندکی از فشارهای وارده بر گروه درمانی زحمتکش بکاهیم؛ همراهی و همیاری و هر نوع کمک شما می‌تواند اندکی از رنج‌های حاصل جامعه بکاهد. من کسی نیستم که توصیه کنم ولی خواهش دارم در این روزهای سخت یاور هم باشیم.»

آنگاه که آدمی چنین همت و فرزاندگی جمعی را در برابر ناکارآمدی دولت و حاکمیت سیاسی کشور و در سطح شهرستان یا بی‌عملی لاهوتی، عضو ورشکسته مجلس شورای اسلامی از لنگرود، شهردار، رئیس شورای شهر، فرماندار و معاون سیاسی امنیتی‌اش، و حتی مدیر مرکز بهداشت شهرستان می‌بیند درمی‌یابد که تنها این جوانان جسور و خوش فکر و مردم دوست شهرند که با تکیه بر خود مدیریتی و خودگردان، می‌توانند به یاری هم بشتابند و در این پوییش وسیع و عظیم اجتماعی شرکت کنند.

من که از فرسنگها راه به این خویشتنداری و تحول طلبی جوانان می‌نگرم و همگامی و همیاری آنان را می‌بینم، در دل خیل خبرهای بس اسفبار، همواره مشعوف و خوشحال می‌شوم.

این جمع بر خود نام «کار گروه سفیران زندگی به بیمارستان امینی» که از مدتی پیش به یگانه محل جا به جایی بیماران کرونایی بدل شده و من تا به امروز طی یادداشت هایی چند، وضعیت آنجا را در پستم تشریح کرده ام، نهاده‌اند.

امروز در سطح شبکه‌های مجازی این خبر بازتاب یافته است: «در این میان نظام پرستاری شرق گیلان فراخوان داد بیمارستان‌ها به ماسک، لباس و تجهیزات حفاظتی نیاز فوری دارند و از مردم درخواست کمک کرد». در دل این فراخوان، جوانان هوشیار و مسئول لنگرودی با ایجاد «کارگروه همیاری» به جمع آوری پول از خود مردم شریف شهر برای خرید وسایل لازم و ضروری از قبیل: دستکش، ژل و بطری‌های آب اقدام کرده‌اند. این عمل سریع ایجاد «کارگروه سفیران زندگی به بیمارستان امینی» و کارکرد مثبت آن به دور از شحنه و شیخ، نشان داد که چگونه می‌توان از ظرفیت‌های مستقل مردم و ساکنین شهری که زینفعان واقعی آنند بهره گرفت و یاری رسان مردم در این شرایط دشوار بود.

آنچه تا به امروز بازتاب یافته، نشان می‌دهد که مردم در برخی شهرها و نقاط روستایی به شکل خود جوش و با بهره‌گیری از تجربیات خود مدیریتی دوران‌های سخت را پشت سر گذاشته؛ امکانات و منابع برای تهیه ماسک و دستکش و...، آنهم از بازار سیاهی که دلان سپاه و عوامل خود ساخت آنها که در گسترش این ویرانی سهیم اند، ایجاد کرده‌اند، فراهم می‌کنند.

قابل ذکر است که در دل گزارشات محلی شهر لنگرود بسیاری از مردم معترفند که پرستاران و کارکنان بیمارستان امینی، برای دسترسی به امکانات ساده اولیه مثل دستکش یکبار مصرف هم مشکلات جدی دارند.

حالا گزارش‌های بیشتر و متفاوتی، منتشر می‌شود که نشان می‌دهد شرایط افرادی در تبلیغات نهادهای امنیتی حکومت تحت عنوان «سربازان سلامت» و در خط مقدم مطرح می‌شوند هم تاریخ مصرف دارند. حکومت این سربازان را بی تفنگ رها کرده است. آیا جنگ بی اسلحه و فرستادن افراد روی مین قرار است چون دوبار تاریخ تکرار شود؟! تا حکومتیان نشان افتخار بعدی را نصیب خود نمایند.

اما فارغ از آن تبلیغات مبتذل و پوچ، آنچه اهمیت دارد گسترش «کارگروه(ها)» و «کمیته‌های محلات» در سطح شهرستان لنگرود و روستاهای اطراف آن است تا به یاری مردمی که در سنین بالا امکان بهره‌گیری از خدمات بهداشتی متمرکز در بیمارستان مرکز شهر را ندارند، بر خیزند و در سم پاشی و نظافت عمومی محلات و حتی خرید ارزاق عمومی برای آنان یاری رسان باشند.

آخرین نکته؛ دوری‌گزینی از ایجاد تفرقه، دو دستگی، رعایت کامل

بهداشت و سلامتی اعضای کارگروه‌ها، سرویس‌رسانی مسئولانه به مردم کوچه و محله، مردم نجیب و مظلومی که ممکن است از نیازشان چیزی نگویند، اما امروز سخت نیازمندند؛ نه صاحبان قدرت و ثروت و مال اندوزان و شکم‌چران‌های وابسته به حکومت و نهادهای نظامی و امنیتی.

باید اضافه کنم؛ چه حد دلگرم‌کننده است حضور این انسان‌های شریف که مهربانی و عشق را به وقت نداری با آدم تقسیم می‌کنند. جامعه شهری ما باید سعادت‌مند جلوه نماید که اینگونه جوانان را در خود پرورانده است که در چنین هنگامه‌ی نا‌بهنگامی درب یکایک خانه‌ها را به صدا در می‌آورند و به نیازمندی‌های مردم پاسخ مثبت می‌دهند... چنین جامعه‌ای در برابر سردمداران غیر مسئولش همواره سرفراز باقی می‌ماند. درود بر آنانی که اینگونه عشق و دوستی را بر جامعه ما در برابر بیداد زمانه ارزانی می‌دارند

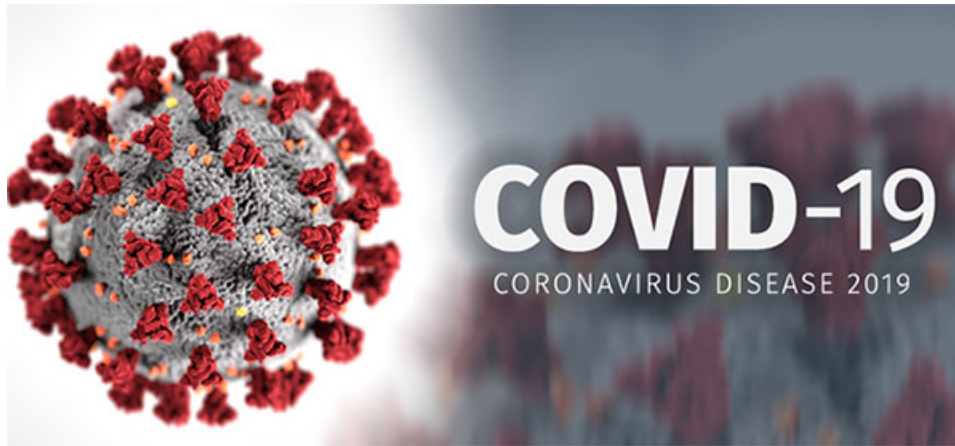
باید آوای بلند و سرفراز این «کارگروه‌ها» و «کمیته‌های محلات» را شعار راه خود قرار دهیم و با به‌دست گرفتن ابتکار عمل و خود‌مدیریتی، در هر شهرستان و استان دیگر کشورمان به ایجاد آن همت‌گماریم!

شنبه ۱۷ اسفند ۱۳۹۸ برابر با ۰۷ مارس ۲۰۲۰

[/http://karegari.com](http://karegari.com)

منشاء کورونا و پروس کجاست؟

علیه اپیدمی جهانی بیماری، اکولوژی

سونیا شاه *Sonia Shah

ترجمه بهروز عارفی

حتی در قرن بیست و یکم، چینی ها درمان های قدیمی را بهترین وسیله مبارزه با اپیدمی بیماری کوروناویروس می دانند. صدها هزار نفر از محدودیت رفت و آمد رنج می برند. آیا زمان آن نرسیده است که بپرسیم چرا این چنین همه گیری های سراسری با شتابی هرچه بیشتر از پی هم می آیند؟

آیا منشأ کوروناویروس، مورچه خوار پولک دار (پانگولین) است یا خفاش؟ شاید هم یک مار، همان طوری که زمانی شایع شد و سپس تکذیبش کردند؟ معلوم نیست که کدام حیوان وحشی را به عنوان مقصر اصلی و منشأ این کوروناویروس خواهند شناخت، ویروسی که رسماً نام کوید-19 بر آن نهاده اند و چندصد میلیون نفر در دام آن گرفتار شده و یا در قرنطینه قرار گرفته و یا در پشت کمر بند های بهداشتی در چین و کشورهای دیگر سنگر گرفته اند. اگرچه حل این راز امری حیاتی است، اما چنین گمانه زنی هائی مانع از این است که دریابیم آسیب پذیری فزاینده ی ما در مقابل همه گیری بیماری، ریشه ای بسیار ژرف تر دارد، یعنی ریشه در نابودی شتابنده محل زیست.

از سال 1940، صدها میکروبی بیماری زا (پاتوژن) در منطقه هائی ظهور کرده یا تجدید حیات یافته اند که پیش از آن هرگز مشاهده نشده بودند. مثلاً ویروس ایدز (نقص ایمنی انسانی HIV)، اِبوْلا Ebola در آفریقای باختری یا زیکا Zika در قاره امریکا. اکثریت (قریب به 60 درصد) آن ها منشأ حیوانی دارند. منشأ برخی، حیوانات خانگی یا پرورشی است، اما منبع بیش از دو سوم آن ها حیوانات

حیوانات وحشی تقصیری ندارند. به رغم انتشار مقاله هائی که تلاش دارند به کمک عکس ها جانوران وحشی را نقطه عزیمت اپیدمی های ویرانگر نشان دهند (1)، نادرست است فکر کنیم که این حیوانات پُر از عوامل بیماری زای مرگبار برای مبتلا کردن ما هستند. در واقع، بخش عمده ای از این میکرب ها در کالبد این حیوان ها زندگی می کنند بدون این که آسیبی به آن ها برسانند. مسئله جای دیگری ست: با جنگل زدائی، شهرسازی و صنعتی شدن لگام گسیخته، ما امکان کافی به این میکرب ها داده ایم تا به بدن انسان رسیده و با آن سازگار شوند.

نابودی محیط زیست نسل شماری از جانوران را به انقراض تهدید می کند (2)، از آن جمله اند گیاهان طبی و جانورانی که فهرست های داروئی همواره بر آن ها تکیه داشته است. جانورانی که از مهلکه جان سالم بدر می برند، چاره دیگری ندارند جز این که به فضاهای کوچکی روی آورند که ساخت و سازهای دست انسان برای زیست شان باقی گذاشته است. در نتیجه، احتمال فزاینده ای وجود دارد که آن ها مرتبا با انسان تماس نزدیک و مکرر داشته باشند و این تماس ها به میکرب ها امکان می دهد تا در کالبد ما وارد شده و در آن جا از عوامل خوش خیم به عوامل کشنده تبدیل شوند.

یکی از نمونه های بارز آن، بیماری ابولاست. بررسی هائی که در سال 2017 صورت گرفته، نشان می دهد که پیدایش این ویروس که منشاء آن چند نوع خفاش بود، در برخی منطقه های آفریقای مرکزی و باختری که قربانی نابودی جنگل ها بودند، بیشتر دیده شده است. هنگامی که جنگل را نابود می کنند، خفاش ها را مجبور می کنند که روی درختان باغچه ها و مزرعه های ما لانه بگذارند. در چنین صورتی، تصور رخدادهای بعدی کار ساده ای ست: انسانی با خوردن میوه ای از درخت باغش، که پوشیده است از بزاق خفاش، آن را می بلعد یا با تلاش برای شکار و کُشتن این میهمان نا خواننده خود را در معرض میکرب هائی قرار می دهد که در نسج های حیوان خانه کرده اند. به این ترتیب است که میکرب های متعددی که در بدن خفاش ها وجود دارند ولی در بدن آن ها بی آزارند، امکان می یابند به میان جمعیت های انسانی رسوخ کنند. برای مثال می توان از ابولا و نیز نیپاه Nipah (از جمله در مالزی و بنگلادش) یا ماربورگ Marburg (مشخصا در آفریقای شرقی) نام برد. این پدیده را "گذار از مرز یک نوع به نوع دیگر" می نامند. تولید مثل این پدیده هر قدر هم کم باشد، باز هم به

میکرب های بدن حیوان امکان خواهد داد تا با ارگانیزم بدن ما سازگار شده، به حدی تحول یابند که عاقبت پاتوژن (بیماری زا) گردند.

همین استدلال در مورد بیماری هایی که از طریق نیش پشه ها سرایت می کنند، نیز صادق است، زیرا بین جنگل زدائی و بروز اپیدمی ها، ارتباط وجود دارد (3). البته در این جا بیشتر با دگرگونی میکرب ها روبرو هستیم تا از دست دادن محل زیست. با قطع درختان، لایه های برگ های خشک و ریشه ها نیز از بین می روند. آب و رسوبات آسان تر بر روی این خاک بی برگ و آفتاب زده جاری شده، چاله های آب درست می کنند که برای بازتولید پشه های حامل مالاریا مناسب است. پژوهشی که در 12 کشور انجام شده، نشان می دهد که انواع پشه های حامل عامل های پاتوژن انسانی در ناحیه های بی درخت دو برابر جنگل های دست نخورده است.

خطر دامپروری صنعتی

نابودی محل زیست همچنین با تغییر تعداد انواع جانوران کنش نشان می دهد که نتیجه ی آن، افزایش خطر پخش عامل بیماری زاست. مثالی بزنیم: ویروس "نیل غربی" که پرندگان مهاجر به آمریکای شمالی منتقل کرده اند. در پنجاه سال گذشته، در اثر از بین رفتن محل زیست و خرابی های دیگر، موجب شده که جمعیت پرندگان 24 درصد کاهش یابد. (4) اما، آثار این دگرگونی ها بر روی همه نوع های جانوران یکسان نبوده است. پرندگان موسوم به "متخصص" (که خاص یک محل زیست هستند) مثل دارکوب و یَلوه بیشتر از پرندگانی که در مکان های مختلف زندگی می کنند، "عمومی" مثل سینه سرخ و کلاغ آسیب دیده اند. اگر پرندگان دسته نخست، ناقلان نامناسبی برای ویروس نیل غربی هستند، برعکس دسته دوم، ناقلان بسیار خوبی هستند. لذا این ویروس در بین پرندگان خانگی منطقه به شدت حضور دارند، بنابر این احتمال فزاینده ای وجود دارد که پشه ای پرنده؛ بیماری را نیش بزند و سپس میکرب را با نیش زدن به انسان منتقل کند. (5)

همان پدیده را در مورد بیماری هایی می بینیم که ناقل آن ها کَنَره ها هستند. برنامه توسعه شهری با پیشروی و نابودی تدریجی جنگل ها در آمریکای شمال-شرقی، جانورانی مثل ساریگ [نوعی جانور کیسه دار] را، که در تنظیم جمعیت کنه ها نقش داشت، از آن مناطق راندند، در نتیجه جانورانی که در این زمینه کمتر موثر بودند، نظیر موش های پنجه سفید و گوزن ها زاد و ولدشان زیاد شد. نتیجه

این شد که، بیماری‌هایی که کنه‌ها ناقلش هستند، آسان‌تر سرایت می‌کنند. در بین این بیماری‌ها می‌توان از بیماری لایم Lyme نام برد که در سال 1975 در ایالات متحده برای نخستین بار دیده شد و در جریان بیست سال گذشته، هفت عامل جدید بیماری‌زا که کنه‌ها ناقلش هستند، شناسائی شده است (6).

فقط نابودی محل زیست حیوانات نیست که خطر ظهور بیماری‌ها را تشدید می‌کند، بلکه شکل جایگزینی این محل زیست نیز در این پدیده تاثیر دارد. انسان، برای ارضاء حرص گوشت خواری خود، جنگل‌های زمینی به وسعت افریقا را یکسره قطع کرده است (7) تا دام‌گوشتی [برای ارسال به کشتارگاه] پرورش داده و علوفه آن‌ها را تهیه کند. از میان آنان، برخی راه تجارت غیرقانونی در پیش گرفته، آن‌ها را در بازارهای حیوانات زنده (WET MARKETS) به فروش می‌رساند. در این بازارها، حیواناتی که معمولاً در طبیعت مجاورهمدیگر قرار نمی‌گیرند، در کنار هم قرار داده می‌شوند و میکرب‌ها به سادگی می‌توانند از یک جانور به دیگری انتقال پیدا کنند. این نوع توسعه که در سال 2002-2003 موجب شیوع کروناویروس مسئول اپیدمی سندرم تنفسی شدید sras گردید، شاید منشاء کرونا ویروس ناشناخته‌ای باشد که امروزه را محاصره کرده است.

تعداد حیوانات درون سیستم دامپروری صنعتی که صدها هزار حیوان را روی هم انباشته‌اند تا به کشتارگاه اعزام کنند، بسیار بیش از این‌هاست: این شرایط ایده‌آل برای دگرگونی میکرب‌ها به عوامل پاتوژن مرگ‌زا است. برای مثال، ویروس‌های انفلوآنزای مرغی، که در بدن پرنده‌های شکاری آبی منزل گرفته بودند، در مزرعه‌های دربسته‌ی مملو از مرغ کشتار کردند. در چنین مراکزی این میکرب‌ها کُشنده‌تر و خطرناک‌تر شدند- روندی که چنان قابل پیش‌بینی بود که می‌شد در آزمایشگاه‌ها تجدید تولیدشان کرد. یکی از انواع این میکرب‌ها H5N1، قابل انتقال به انسان است که موجب مرگ نیمی از افراد مبتلا گشت. در سال 2014، در آمریکای شمالی مجبور شدند ده‌ها میلیون مرغ [و دیگر پرنده‌های خانگی] را برای ریشه‌کن کردن انتشار یکی دیگر از انواع این یاخته‌های بنیادی [سلول‌های سوش] از بین ببرند (8).

کوه‌های تپاله دام‌ها، بهترین محیط رشد را در اختیار میکرب‌های دارای منشاء حیوانی قرار می‌دهند تا موقعیت‌های دیگری برای ابتلای انسان فراهم کنند. چون میزان پس‌مانده‌های حیوانی بسیار بیشتر از آنست که با مصرف آن‌ها به صورت کود، جذب زمین‌های کشاورزی شوند، در نتیجه آن‌ها را در گودال‌های عایق‌بندی نشده تلنبار می‌کنند

(که پناهگاهی است برای باکتری اشریشیا کولی (E Coli). بیش از نیمی از حیواناتی که در دامپروری های در بسته ویژه پرورش گوشت چرب در امریکا نگهداری می شوند ناقل این میکرب اند، اما همچنان در بدن آن ها بی ضرر باقی می مانند (9). برعکس نزد انسان، میکرب ای کولی E.vcoli، موجب بروز اسهالی خونی و تب می گردد که ممکنست به نارسائی های کلیوی حاد منجرگردد. و چون ، کم اتفاق نمی افتد که مدفوع حیوانی در آب آشامیدنی و مواد غذایی ما نفوذ کند، هر سال، 90 هزار امریکائی مبتلا می شوند.

هرچند که این پدیده دگرگونی (موتاسیون) میکرب های حیوانی به صورت عامل بیماری زای انسانی در حال شتاب گیری است ، ولی تازگی ندارد. ظهور آن به دوران نوسنگی می رسد، زمانی که انسان شروع به نابودی محل های زیست وحشی کرد تا زمین کشاورزی ایجاد کرده و حیوانات را برای بارکشی اهلی کند. در مقابل، حیوانات به ما هدیه های مسمومی دادند: انسان ها سرخک و سل را از گاوها گرفتند، سیاه سرفه را از خوک و آنفلوانزا را از اردک ها.

در دوران فتوحات استعماری اروپائیان، این روند همچنان ادامه یافت. در کنگو، استعمارگران با ساختن راه آهن و شهرها امکان دادند تا Lentivirus ویروس های آهسته گستر موجود در بدن میمون ها (ماکاک ها)ی آن منطقه با بدن انسان سازگار شوند. در بنگال، بریتانیائی ها ناحیه های بسیار مرطوب سوندربن ها را به برنج زار تبدیل کردند، و موجب آسیب پذیری اهالی در برابر میکرب های آبی موجود در این آب های شور شدند. بیماری های همه گیری که این روش استعمارگران پدید آورد، هنوز هم مسئله روز است. لانتی ویروس ماکاک به ویروس ایدز تبدیل شد. باکتری های آبی سوندربن که با نام وبا شهرت یافت، تا کنون 7 اپیدمی همه گیر را موجب شده است. تازه ترین اپیدمی از این نوع ، در جزیره هائیتی رخ داده است.

خوشبختانه، از آن جا که ما قربانی بی عمل این روند نشدیم، کار زیادی برای کاهش خطر ظهور این میکرب های ما می توانیم انجام دهیم. ما می توانیم از مکان های زیست وحشی حفاظت کنیم تا حیوانات میکروب خود را حفظ کرده و به ما منتقل نکنند. همان طور که جنبش One Health در این راه تلاش می کند. (10)

ما همچنین می توانیم اقداماتی برای مراقبت دقیق از محیط هائی که میکرب های جانوران امکان بسیاری برای تغییر و دگرگونی به عوامل پاتوژن انسانی را دارند، انجام دهیم. این کار را می توانیم با

از بین بردن میکرب هائی که آمادگی سازگاری با ارگانسیم انسان را نشان می دهند، پیش از آن که اپیدمی به راه اندازند، انجام دهیم. این درست کاری ست که پژوهشگران برنامه Predict به عهده دارند که آژانس آمریکا برای توسعه بین المللی Usaid اعتبارش را تامین می کرد. این پژوهشگران تا کنون بیش از نهمد ویروس جدید را که به گسترش دخالت های انسان در کره زمین ارتباط مستقیم دارد شناسائی کرده اند، از آن جمله است سوش های کورونا ویروس که قابل مقایسه با سویه** [سوش] های SRAS است که هنوز ناشناخته مانده بود. (11)

امروز، همه گیری اپیدمی جدیدی ما را تهدید می کند که علت آن فقط کوید-19 نیست. در ایالات متحده تلاش های دولت ترامپ در آزادگذاشتن دست صنایع معدن و استخراج و مجموعه صنایع از هر آئین نامه ای زیست بوم مارا بد تر و ناگزیر انتقال میکرب از حیوان به انسان را تقویت خواهد کرد. در عین حال، دولت آمریکا امکانات ما را برای شناسائی میکرب آینده، پیش از آن که به اپیدمی تبدیل شود، از بین می برد. از جمله در اکتبر 2019، دولت ترامپ تصمیم گرفت به فعالیت برنامه پردیکت پایان دهد. سرانجام، در اوایل فوریه 2020، این دولت اعلام کرد که قصد دارد کمک مالی به بودجه سازمان جهانی بهداشت را به میزان 53 درصد کاهش دهد.

همان طوری که لاری بریانی Larry Brilliant، اپیدمیولوگ بیان کرده، «پیدایش میکرب ها [ی جدید] اجتناب ناپذیر است، ولی نه اپیدمی ها». باوجود این، ما از اپیدمی های یادشده در امان خواهیم بود به شرطی که با اراده سیاست هائی را که موجب اختلال در وضع طبیعت و زندگی جانوران شده، تغییر دهیم.

لوموند دیپلماتیک، مارس 2020.

* روزنامه نگار، نویسنده کتاب های Tracking : Pandelic
Contagions. From Cholera to Ebola and Geyond, Sarah Crichton
Books, New York, 2016

9

The next Great Migration : The Beauty and Terror of Life on
the Move. Bloomsbury Publishing, London که در ژوئن 2020
منتشر شده. متن حاضر در نشریه The Nation منتشر شده است.

** سویه یا سوش : «سویه میکربی ست که میکرب های دیگر از آن پدید آمده باشند» (صادق هدایت).

Cellule de souche, (به انگلیسی Stem cell) را به فارسی سلول های بنیادی یا یاخته بنیادی ترجمه کرده اند. سلول هائی با توانائی تقسیم بالا هستند که هنوز تقسیم نشده اند.

پاورقی ها :

Kai Kupferschmidt, « This bat species may be the source of – 1 the Ebola epidemic that killed more than 11000 people in West Africa ». Science Magazine, Washington, DC- Cambridge, january .24th, 2019

Jonathan Watts, « Habitat loss threatens all our future, – 2 .world leaders warned », The Gardian, Kondon, Nov. 29th, 2018

Katarina Zimmer, « Deforestation tied to changes in disease – 3 .dynamics », The Scientist, New York, 29 janvier 2019

Carl Zimmer, « Birds are vanishing from North America », – 4 .The New York Times, 19 septembre 2019

BirdLife International, « Diversity of birds buffer – 5 against West Nile virus », ScienceDaily, 6 mars 2009, www.sciencedaily.com

Lyme and other tickborne diseases increasing », Centers for » – 6 Disease Control and Prevention, 22 avril 2019, www.cdc.gov

George Monbiot, « There's a population crisis all right. But – 7 .probably not the one you think », The Guardian, 19 novembre 2015

What you get when you mix chickens, China and climate » – 8 change », The New York Times, 5 février 2016. En France, la grippe aviaire a touché les élevages durant l'hiver 2015-2016 et le ministère de l'agriculture estime qu'un risque existe .cet hiver pour les volatiles en provenance de Pologne

Cristina Venegas-Vargas et al., « Factors associated with – 9

Shiga toxin-producing *Escherichia coli* shedding by dairy and beef cattle », *Applied and Environmental Microbiology*, .vol. 82, n° 16, Washington, DC, août 2016

10 - همان جا .

What we've found », One Health Institute, » - 11
<https://ohi.sf.ucdavis.edu>

نامه به نخست وزیر سوئد، استفان لوفون، در کمک رسانی به ایران برای مقابله با بیماری کرونا

احتراما

همانگونه که مطلع هستید شیوع ویروس کرونا در جهان رو به گسترش است. طبق نظر کارشناسان برای مهار آن راهی نیست جز همکاری همه صاحبان قدرت و البته مردم انسان دوست جهان.

متأسفانه ایران یکی از کشورهایی است که این ویروس خیلی زود و با سرعت در آن گسترش یافته است. مردم ایران به دلیل تماس گسترده با

سایر نقاط جهان، هم خود روزمره به این ویروس مبتلا می شوند و هم ناخواسته باعث انتقال آن به سایر کشورها می گردند.

تحریم ایران و ناکارآمدی دولتمردان آن، مردم بی دفاع ایران را با امکانات بسیار محدود در معرض بروز یک فاجعه انسانی قرار داده است. لطفا فراموش نفرمائید که ایزوله کردن ایران، به دامنه بحران می افزاید و در این میان مردم هستند که قربانی می شوند.

اتحادیه سراسری ایرانیان مقیم سوئد با پرهیز از اختلافات سیاسی و بر مبنای منشور جهانی حقوق بشر از شما، به عنوان نماینده مردم انسان دوست سوئد انتظار دارد، در این شرایط حساس در حمایت از مردم ایران بکوشید و با ارسال کمک های مادی و معنوی، مثل تماس های کارشناسی، ارائه وسائل ضروری پزشکی از شیوع این بیماری جلوگیری نمائید.

خرسند می شویم جامعه ایرانیان مقیم سوئد را از اقدامات خود مطلع نمائید.

با پیام های دوستانه

هیئت مدیره اتحادیه سراسری ایرانیان مقیم سوئد

3 مارس 2020

نامه سرگشاده به جناب آقای
تدروس آدهانوم رئیس سازمان
بهداشت جهانی

از سوی فوروم دمکراتیک شهر ماینس

بهروز اسدی

ما ینس 11.03.2020

خدمت جناب آقای دکتر تدروس آدها نوم، رئیس سازمان بهداشت جهانی

بدنبال نامه سرگشاده ای که در تاریخ 05.03.2020 از سوی ما خدمت آقای دکتر هانس هنری کلوگه ارسال گردید، شواهد نشان دادند که نگرانی ما حقیقت داشت. ما بعنوان ایرانیان سپاسگزاریم که سازمان بهداشت جهانی وضعیت ایران و همچنین سایر کشورها را با جدیت تمام دنبال می نماید و اوضاع را جدی گرفته است.

متأسفانه وضعیت ایران را نمی توان تنها با پیشگیری های علمی و پزشکی یاری رسانید زیرا که دخالت های سیاسی و خرافات در این امر وضعیتی فاجعه بار را به وجود آورده است.

رژیم ایران می خواهد همه چیز را از کانال خودش به جریان بیا نندازد و حتی در امور پزشکی دخالت کند. آنها برخی از مکان های مقدس را مانند جمکران هنوز هم باز گذاشته اند در حالیکه این مسئله مغایر با تصمیمات و اقدامات مقابله با وضعیت کنونی است.

مردم در ایران بسیار نگرانند و اطلاعاتی که بدست ما میرسد بیان از نا امنی و ترس می باشد. دولت و سیاستمداران ایران در سیستم مراقبتی و پدافند پزشکی دخالت نموده و اقدامات اصلاحی و رویکردهای پیشگیری درست را پیگیری نمی نمایند. عدم وجود اطلاعات درست و آمار غلط از درگذشتگان و مبتلایان بخشی از سیاست های رژیم ایران گشته است. تدابیر انتخاب شده در امر پیشگیری های پزشکی بروشنی نشان می دهند که پرسنل پزشکی ایران شدیداً تحت فشار قرار دارند و این فشارها باعث دلنگرانی پرسنل می گردد. شگفت آور است که روزانه ده ها نفر از پرسنل پزشکی زیر این فشار های مداوم و در اثر مبتلا به ویروس کرونا جان خویش را از دست می دهند. این مسئله در منافات با هدف های پرسنل پزشکی است. اجازه ندهید که سیاست های نمایشی رژیم ایران شما را فریب دهد. مشکل بزرگ ایران اکنون در میان مردم و در رابطه با پیشگیری ها و نیاز های پزشکی است. رژیم ایران اوضاع را در کنترل خویش ندارد و از واقعیت های کنونی و انسانهایی که مبتلا گشته اند فرسنگها فاصله دارد. این مسئله را می توان بطور وضوح در تعداد درگذشتگان و گسترش وحشتناک ویروس و مبتلایان دید.

از این روی و بدین وسیله از جنابعالی تقاضا داریم به این مسئله بطور فعال برخورد نمایید و از پرسنل پزشکی بیمارستان ها مستقیما پشتیبانی کنید. زیرا کمک از طریق دولت ایران تا به حال جواب گوی کادر پزشکی در ایران نبوده است. تحویل مواد و ابزارهای پزشکی که به ایران فرستاده می شوند، میبایست کاملا علنی و شفاف به اطلاع مردم برسند. از این روی باید سازو کارهایی یافت که بتوان توسط آن مستقیما به مردم کمک نمود و از شیوع و گسترش بیشتر ویروس کرونا جلوگیری نمود.

ما از شما تقاضا داریم برای آزادی هزاران زندانی سیاسی که در حال حاضر جانشان در معرض خطر قرار گرفته و تهدید به مرگ می باشند، حرکت و عمل نمایید. این وظیفه انسانی و بشردوستانه جامعه جهانی است که در کنار مردم ایران قرار گیرد. ما همچنین خواهان این هستیم که کادر پزشکی و تدارکات در امور خدمات بهداشتی که در خط مستقیم جبهه علیه این ویروس مرگبار قرار گرفته اند، از سوی سازمان جهانی بهداشت پشتیبانی شود.

با احترام فراوان

**از سوی فوروم دمکراتیک شهر ماینس
بهروز اسدی**

i.A. Behrouz Asadi

Demokratische Forum der Iraner

C/0 Initiativausschuss für Migrationspolitik in RLP

Albert-Schweitzer-Str 113-115 in 55128 Mainz

برگردان بفارسی ناهید جعفرپور

ایران باید برای حفاظت از زندانیان در مقابل ویروس کووید-19 اقدام کند

ایران باید اقدامات بیشتری کرده و برای حفاظت
از زندانیان در مقابل ویروس کووید ۱۹ شفافتر
عمل نماید

با افزایش تصاعدی شمار افراد مبتلا به ویروس کرونا (کووید ۱۹) در سراسر ایران، و در میان پنهان‌کاری‌های حکومتی، زندانیانی که در شرایطی خطرناک در زندان‌ها، بازداشتگاه‌ها، و اردوگاه‌های مختلف در کل کشور به سر می‌برند، در معرض خطرات بسیار جدی هستند. در تاریخ ۸ اسفند ماه ۱۳۹۷، بنیاد عبدالرحمن برومند برای حقوق بشر در ایران (بنیاد برومند)، نگرانی خود را در خصوص شلوغی بیش از حد زندان‌ها و فقدان تدابیر لازم جهت حفاظت از سلامتی زندانیان، ابراز داشت. (نگاه کنید به خبرنامه). ما از اقداماتی که از آن تاریخ تا به امروز توسط دستگاه قضایی و سازمان زندان‌ها جهت جلوگیری از شیوع این ویروس به عمل آمده استقبال می‌کنیم، اگرچه به لحاظ فقدان شفافیت، مشکل بتوان گستره و میزان تاثیرگذاری آن را ارزیابی کرد. بنیاد برومند نگرانی خود را نسبت به گزارش‌هایی که از شیوع بیماری در چند زندان حکایت دارد و مقدمه‌ای است بر یک بحران سلامتی برای زندانیان و کارکنان زندان‌ها، ابراز می‌دارد.

از تناقضاتی که حتی بین آمارهای رسمی وجود دارد می‌شود فهمید که گستره و حجم واقعی بحران هنوز ناشناخته است. تا ۱۵ اسفند ماه، آمار رسمی وزارت بهداشت حاکی از ۳۵۱۳ مورد ابتلا و ۱۰۸ مورد مرگ در سراسر کشور است. [۱] اما در پایان روز ۱۴ اسفند، آمار گردآوری شده توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران نشان می‌دهد که دست کم ۱۲۶ تن درگذشته‌اند، بدون احتساب استان‌های تهران و گیلان که به نظر می‌رسد بیش از دیگر نقاط به ویروس کرونا گرفتار شده‌اند. [۲] اظهارات متناقض و دائماً متغیر مقامات نیز این شبهه را ایجاد می‌کند که اقدامات حکومت، در جهت اولویت بخشی به ضرورت‌های بهداشت عمومی نیست. در یک مصاحبه تلویزیونی در تاریخ ۵ اسفند ماه، مینو محرز، عضو کمیته ملی بیماری‌های عفونی وزارت بهداشت، اظهار داشت که شهرستان قم (مرکز مهم مذهبی و کانون اولیه بیماری) باید قرنطینه شود، اما چند روز بعد اعلام کرد که قرنطینه راه حل نیست چرا که به اقتصاد محلی لطمه زده و باعث میلیاردها تومان خسارت می‌گردد. [۳]

مقامات، تدابیری چند جهت بهبود وضعیت ظرفیت زندان‌ها اتخاذ کرده‌اند. در تاریخ ۸ اسفند ماه، رئیس قوه قضاییه ایران بخشنامه‌ای صادر کرد که به موجب آن برخی زندانیان، از جمله زندانیانی که به حبس محکوم شده و واجد شرایط مرخصی هستند، و نیز زندانیانی که به لحاظ عدم پرداخت دیون و دیه و دیگر جرائم مالی به حبس محکوم شده‌اند، می‌توانند تا ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ به مرخصی بروند. برخی از زندانیان واجد شرایط رفتن به مرخصی نیستند، به عنوان مثال، محکومین جرائم سرقت‌های مسلحانه، سارقین دارای محکومیت بیش از پنج سال و محکومین به سرقت دارای بیش از یک فقره محکومیت مشابه، متهمین به جاسوسی، مجرمینی که به اتهام اقدام علیه امنیت ملی به حبس بیش از پنج سال محکوم شده‌اند، و محکومین به اعدام. [۴] در تاریخ ۱۰ اسفند ماه، بخشنامه دیگری صادر شد که دیگر اقدامات ضروری جهت پیشگیری از شیوع ویروس به زندان‌ها تا پایان فروردین ماه در آن قید شده بود، از جمله اجتناب از صدور قرارهای تامین منجر به بازداشت و خودداری از معرفی افرادی که آراء محکومیتشان قطعیت یافته و با قرار تامین آزاد هستند، «بجز در موارد ضروری». [۵] واژه «ضروری» در این بخشنامه تعریف نشده است. در یک نشست خبری در تاریخ ۱۳ اسفند ماه، غلامحسین اسماعیلی، سخنگوی قوه قضاییه، اعلام کرد ۵۴۰۰۰ زندانی به مرخصی رفته‌اند و ورودی زندان‌ها ۳۵ درصد کاهش داشته است. [۶]

اگر چه منابع مطلع به بنیاد برومند گفته‌اند که تعداد زیادی زندانی در زندان‌های ارومیه و شیراز آزاد شده‌اند، با توجه به رویه حاکم بر دستگاه قضایی مبنی بر عدم شفافیت و عدم ارائه دسترسی به آمار و زندان‌ها، به سختی می‌توان ادعای مقامات قضایی مبنی بر آزادی هزاران زندانی را راستی آزمایی کرد. بنیاد برومند کماکان نگرانی جدی خود را نسبت به وضعیت زندانیان و شرایط غیربهداشتی زندان‌ها که سلامتی آنان را به خطر می‌اندازد، ابراز می‌دارد.

باید صبر کرد و دید کدامیک از بازداشت‌ها و دستگیری‌ها توسط قوه قضاییه «ضروری» تشخیص داده می‌شود. به عنوان مثال، تنها در سه روز نخست ماه مارس (۱۱، ۱۲، و ۱۳ اسفند ماه) نیروی انتظامی استان قم ۲۸۰ معتاد را دستگیر و به زندان و اردوگاه‌های ذی‌ربط اعزام کرد، یعنی درست در مقطعی که ویروس کرونا در این استان بیداد می‌کرد. [۷]

افرادی که آزادی آنها تهدیدی برای جامعه محسوب نمی‌شود باید به مرخصی بروند. منابع بنیاد برومند حکایت از آن دارند که بسیاری از زندانیان واجد شرایط استفاده از مرخصی، کماکان در بازداشت هستند. مروان کرکوک، زندانی سیاسی کرد، که تنها یک ماه از محکومیت هفت سال و نیمه‌اش باقی مانده، همچنان در زندان رجایی شهر در حبس به سر می‌برد. [۸] طبق گزارشات واصله، یک گروه بیست نفره زندانی که در ارتباط به اعتراضات آبان ماه دستگیر شده و سه تن از آنان حکم اعدام گرفته‌اند، پس از آن که آزمایش کرونا یکی از آنها مثبت اعلام شد، به یکی از بازداشتگاه‌های تهران بزرگ منتقل شدند. [۹] مادر یکی از زندانیان محبوس در زندان قزل حصار کرج که به اتهام ارتکاب جرائم مواد مخدر در حبس به سر می‌برد، به بنیاد برومند گفت از پسرش خواسته شده در ازای هر یک سال باقی مانده از حبسش، صد میلیون تومان وثیقه بسپارد تا بتواند به مرخصی برود، رقمی که از عهده این خانواده خارج است. [۱۰]

همان گونه که دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی در شرق مدیترانه خاطر نشان ساخته، علیرغم برخی پیشرفت‌های مثبت در مبارزه ایران با بحران ویروس کرونا، «هنوز کارهای زیادی باید انجام شود، به خصوص در زمینه گردآوری [و] تحلیل آمار». [۱۱]

وقتی ایران با چنین بحرانی مواجه است، مقامات این کشور باید تذکرات متخصصان علم پزشکی را جدی بگیرند، در خصوص تدابیری که به منظور حفاظت از سلامتی زندانیان اتخاذ شده شفاف عمل کنند، و مجدداً به معضل شلوغی بیش از حد زندان‌ها و عدم رعایت بهداشت عمومی در این مکان‌ها بپردازند.

یادداشت ها :

IRNA, March 4, 2020 [۱]

(<https://www.irna.ir/photo/83693429/>)

[۲] IRNA, March 4, 2020 (<https://www.irna.ir/news/83702253>)

[[۳] ویدیو موجود در کانال تلگرامی "Physicians News Channel"

مورخ ۹ اسفند ماه ۱۳۹۸. (<https://t.me/irmed/15173>))

[[۴] دیگر زندانیانی که واجد شرایط نیستند عبارتند از مرتکبین آدمربایی در صورت عدم گذشت شاکی؛ مرتکبین اسیدپاشی؛ مجرمینی که

به اتهام قاچاق، خرید و فروش بیش از دو قبضه اسلحه محکوم

شده‌اند؛ محکومین جرایم حدی؛ و محکومین کلاهبرداری کثیرالشاکي.

(<https://www.iranrights.org/fa/library/document/3712>)

[۵] <https://www.iranrights.org/fa/library/document/3713>

[۶] ISNA, March 3, 2020

(<https://www.isna.ir/news/98121310173/>)

[۷] ISNA, March 4, 2020

(<https://www.isna.ir/news/96041407477>)

[[۸] مصاحبه بنیاد برومند با فردی مطلع از پرونده کرکوکي، ۱۴

اسفند ماه ۱۳۹۸.

HRANA, March 2, 2020 [۹]

(<https://www.hra-news.org/?p=234000>)

[[۱۰] مصاحبه بنیاد برومند، ۱۳ اسفند ماه ۱۳۹۸.

[۱۱] حساب تویتر دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی در شرق

مدیترانه ، ۱۵ اسفند ماه ۱۳۹۸ ،

. (<https://twitter.com/WHOEMRO/status/1235665316077875200>)

زندان یزد. این عکس متعلق به [میکروفون نیوز](#)

**ایران باید برای محافظت از زندانیان در برابر
ویروس مرگبار کرونا
اقدام فوری کند**

در حالیکه ویروس مرگبار کرونا در جمهوری اسلامی ایران گسترش پیدا میکند، زندانیان بطور ویژه در معرض خطر قرار گرفته‌اند. حداقل ۱۹ مورد مرگ و ۱۳۹ مورد ابتلا تا چهارشنبه ۷ اسفند ۱۳۹۸ توسط مسئولان اعلام شده [۱]، و تعداد بسیار بیشتری براساس یک مطالعه پزشکی اخیر [۲]. شرایط زندان‌ها در ایران پایین‌تر از حد استاندارد است. خلّو‌ف بیش از حد، شرایط غیربهداشتی، عدم تهویه مناسب، عدم تأمین ملزومات کاف برای حفظ بهداشت فردی، عدم دسترسی به آب آشامدنی سالم و تغذیه نامناسب باعث گسترش بیماری‌ها می‌شود. طن سالیان، گروه‌های مدافع حقوق بشر از جمله بنیاد عبدالرحمن برومند برای حقوق بشر در ایران (بنیاد برومند) از شرایط غیربهداشتی زندان‌ها خبر داده[۱]‌اند. مقامات ایرانی همچنین اردحام جمعیت در زندان‌ها را تصدیق کرده[۱]‌اند، اما هنوز اقدامی برای بهبود این وضع صورت نگرفته و در بیشتر زندان‌ها، زندانیان بخمود در برابر بیماری‌های مسری آسیب‌پذیر هستند. بنیاد برومند بیم از این دارد که بدون اقدامات مؤثر مقامات ایران، ویروس کرونا به شدت در بین زندانیان ایرانی گسترش یابد. تاکنون ۵۰۰۰ مورد از زندانیان مبتلا به این ویروس در چین شناسایی شده‌اند. [۳]

ایران محور ناظران حقوق بشر را در زندان‌ها منع کرده است. با این حال، گزارش‌ها از زندانیان ایرانی و شهادت زندانیان سابق به خبر از شرایط بهداشتی ناگوار در زندان‌های سراسر کشور می‌دهد. در بهانه‌های به تاریخ ۸ اردیبهشت ۱۳۹۵، گروهی از کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل متحد در مورد سلامت چندین زندانی عقیدتی در ایران نگرانی کرده بودند:

» « وضعیت بهداشتی زندانیان در ایران در گزارش اسفندماه ۱۳۹۶ خود، به گزارش‌های پیاپی دربارهٔ وضعیت اسکان نامناسب؛ جمع در سلول‌های پر از زندانی، عدم تأمین آب و غذای کافی؛ شرایط غیربهداشتی؛ و دسترسی محدود به واحدهای بهداشتی اشاره کرده است. او همچنین از محرومیت زندانیان از مراقبت‌های پزشکی خبر داده است. [۵] مدددا در مورد اردحام بیش از حد جمعیت و وضعیت بهداشت در چندین زندان ایران نگرانی کرد. از جمله این موارد در زندان اوین، یک زندانی سابق «به یک سال زندان با ظرفیت ۱۵۰ نفر برخورد کرده بود که ۴۰۰ نفر در آن زندانی بودند»؛ و درزاهدان، جایی که یک زندانی سابق گزارش داد «به هر زندانی فقط یک سیوا داده بودند، اما باقی چیزها از جمله مایون را خودشان باید می‌خریدند. در آنجا فقط ۱۲ نخ وجود داشت و به همین دلیل اکثر زندانیان مجبور بودند روی زمین بخوابند ـ فقط ۱۰ توالی برای ۴۰۰ نفر وجود داشت»؛ و در زندان تهران بزرگ، جایی که طبق گفته یک زندانی سابق سلول‌ها به شبیهٔ خشره و سیوا آلوده بودند و فقط یک مدت زمان دو ساعت برای ۴۰۰ نفر وجود داشت که دوپ یک‌سریته و در طول دو سال فقط یک بسته بهداشتی به زندانیان داده می‌شد.[۷]

بنیاد برومند همچنین خلّو‌ف و شرایط نامناسب را در چندین زندان ایران مورد بررسی میدانی قرار داده است. در اسفندماه ۱۳۹۷، بنیاد برومند با یک زندانی سابق اردوگاه شهید لاجوردی گفتگو کرد: این زندان در فرج‌آباد استان مازندران است که در آن مجرمین مواد مخدر دوران محکومیت حبس غیرباید خود را طی میکنند. به گفته وی، این زندان حدود ۳۰۰۰ زندانی را در خود جای داده است که تقریباً سه برابر ظرفیت موجود است، با سه دفع برای هر ۷۰۰ نفر و آب گرمی که تنها یک بار در ساعه دو بار در هفته موجود است، در آنجا آب آشامیدنی فقط به صورت آب چای می‌گشای در دسترس است، و در غیر این صورت باید در بطری خریداری شود. اردوگاه شهید لاجوردی که در ساحل واقع شده از شبکه‌های لوله‌کش آب شهری فاصله دارد. آب شیر خور و ماسه آلود است. طبق گفته این منبع و بسیاری از زندانیان سابق دیگر که بنیاد برومند با آنها مصاحبه کرده، مواد مخدر، اغلب با همدستی مسئولان، به راحتی در دسترس زندانیان در زندان‌های سراسر کشور قرار می‌گیرد، و نگرانی‌هایی را در مورد رفتارهای پرخطر که ممکن است به انتقال بیماری‌ها منجماد ایجاد میکند، [۸]

مقامات ایرانی این مشکل را در طول سال‌ها تصدیق کرده‌اند. از جمله شماری از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مشکل اردحام جمعیت در زندان‌ها و افزایش کلی تعداد زندانیان سراسر کشو را در سال ۱۳۹۷ تأیید کرده‌اند. [۹] در مرداد ۱۳۹۸، قبل از دستگیری گسترده معترضین آبان‌ماه، رئیس سازمان زندان‌های ایران اعلام کرد که جمعیت درون زندان‌ها دو برابر ظرفیت زندان‌هاست. [۱۰] به گفته رئیس پلیس، در مده سه روز تنها در تهران ۱۱۷۰ نفر دستگیر شده اند که ۲۷۰ نفر آنها خرده فروش و ۹۰۰ نفر مصرف کننده مواد مخدر بودند. [۱۱] بر اساس شهادت یک زندانی در تاریخ ۵ آذر ۱۳۹۸ بیش از ۱۰۰۰ معترض از جمله مروجندگان به زندان تهران بزرگ منتقل شدند.[۱۲] بر اساس اطلاعات جمع آوری شده توسط بنیاد برومند، بیش از ۶۰۰۰ معترض در جریان اعتراضات آبان ۱۳۹۷ دستگیر شدند. [۱۳] بازداشت تعداد کثیری از مجرمان مواد مخدر در کنار معترضین و افرادی که به اتهام بدکارهای مالی و جرم‌های غیر عمدی و با تمادفات[۱۴] در حبس هستند باعث تعدید شرایط وجم زندان‌ها شده است.

نهادهای حقوق بشری، از جمله سازمان ملل متحد و کمیته اروپایی جلوگیری از رفتارهای غیرانسانی و تحقیرآمیز، اردحام بیش از حد جمعیت در زندان را «رفتار غیرانسانی» تلقی می‌کنند: «اردحام بیش از حد زندانیان را برای مدت طولانی مجبور به زندگی در شرایط اسفناک می‌کند که برای کرامت و حیات آنها مناسب نیست و می‌تواند منویعت مطلق شکنجه را نقی کند. [۱۵] «اردحام بیش از حد منبع عفونت و بیماری است و از علل شیوع بیماری‌های مسری بین زندانیان و کارمندان زندان محسوب می‌شود. سازمان‌های حقوق بشری دستورالعمل‌های مهم برای حل این مسئله ارائه داده‌اند. قوانین حداقل استاندارد سازمان ملل برای رفتار با زندانیان (قوانین نلسون ماندلا) دستورالعمل‌هایی برای الحظینان از حفظ سلامت و مراقبت پزشکی زندانیان ارائه می‌کند.

گزارش[۱۵]‌های اخیر حاکی از وجود ویروس کرونا در زندان‌های ایران است. به گفته ایران وایپر، زندانیان در زندان‌های اوین، کرخ و تهران بزرگ ممکن است مبتلا به کرونا شده باشند. [۱۸] همچنین، خبرگزاری فعالان حقوق بشر ایران (هرانا) دربارهٔ مبتلایان احتمالی در زندان‌های ارومیه، قزل حصار، و خرم آباد گزارش داده است. [۱۹] در مورد اثبات این گزارش‌ها، ده‌ها هزار زندانی و کارمندان زندان در معرض خطر جدی خواهند بود.

خبرگزاری ایپلنا گزارش داده است که علی اسفر چنگ‌ناگبر، رئیس سازمان زندان‌های ایران، طی یک کنفرانس ویدیویی با مسئولان زندان‌ها به آنها دستور داده کمیته‌های بهداشتی تشکیل دهند، روزانه زندان‌ها را ضدعفونی کنند، زندانیان و کارمندان زندان را آموزش دهند، محصولات بهداشتی لازم را برای آنها فراهم کنند، ملاقات‌ها را محدود و انتقال زندانیان را به طور کامل متوقف کنند. [۲۰]

با عدم پاسخگویی و شفافیت قبایی، هنوز مشخص نیست که چه مورد وظیفه اجرای این توصیه‌ها را بر عهده دارد و چه امکاناتی برای اجرای آنها در اختیار مقامات زندان گذاشته شده است. حتی در شرایط شفافیت و تخصی بیشتر در بیمارستان‌ها، گزارش شهروندان در مورد عدم وجود پروتکل‌های واضح برای تفکیک بیماران آلوده و اطمینان از حمل و نقل ایمن و دفن اجساد قربانیان ویروس نگران کننده است. [۲۱]

وضعیت زندانیان توانایی آنها در محافظه از خود در برابر بیماری‌های به شدت مسری مانند کرونا را محدود میکند. ملاحظات حقوق بشری به وضوح این الزام را ایجاد میکند که زندانیان حداقل معادل آنچه برای جمعیت خارج از زندان ارائه می‌شود از خدمات درمانی برخوردار شوند. دولت وظیفه دارد خدمات بهداشتی و محیطی سالم به زندانیان ارائه دهد. مقامات ایران باید اقدامات سریع و جدی برای جلوگیری از شیوع این ویروس در زندان‌ها انجام دهند. این وظیفه‌ای در راستای بهداشت عمومی و یک وظیفه حقوق بشری است.

گزارشگر ویژه سازمان ملل بر تعهدات قانونی جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد که براساس میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ملزم «به احترام، حمایت و تحقق حق همه برای برخورداری از بالاترین استاندارد قابل دستیابی سلامت جسمی و روانی» (ماده ۱۲) از جمله برای زندانیان است.

همان‌طور که در قوانین نلسون ماندلا تصریح شده، مراقبت‌های بهداشتی از زندانیان یک مسئولیت دولتی است و زندانیان باید از همان استانداردهای مراقبت‌های بهداشتی که در جامعه موجود است بهره‌مند شوند و باید به مراقبت‌های بهداشتی لازم به شکل رایگان، و بدون تبعیض مبتنی وضعیت قانونی‌شان دسترسی داشته باشند. (قانون ۱۱۳۴) ((پاراگراف ۲۴ [۲۲]

اردحام جمعیت در زندان‌ها، باردافشگاه‌ها و اردوگاه‌های ایران معلول قوانین تنبیهی شدید [۲۳] و سیاست سرکوبی است که پس از انقلاب در پیش گرفته شد و به ده‌ها هزار دستگیر در سال (از جمله افراد زیر ۱۸ سال)، بازداشت‌های طولانی مدت قبل از محاکمه، و احکام طولانی مدت زندان، منتهی شده است. رئیس اتحادیه مددکاران اجتماعی ایران، که استفاده از مجازات‌های جایگزین را توصیه می‌کند، در ۱۱ به ۲۰۱۸ به ایپلنا گفت بطور سالانه حدود ۲۲۰۰۰۰ زندانی به جمعیت زندانیان کشور افزوده می‌شود.[۲۴]

زندان‌ها معلول از زندانیان است که مرتکب جرم نشده‌اند [۲۵]، از جمله ده‌ها زندانی عقیدتی، اعضای آف‌اندی‌های مذهبی و قومی، روزنامه‌نگاران، مدافعان حقوق بشر [۲۶]، فعالان حقوق کارگری [۲۷]، فعالان محیط زیست، [۲۸] و هزاران نفر از دستگیرشدگان اعتراضات مسالمت‌آمیز و حتی اعضای خانواده معترضان کشته‌شده که جرایم دادخواهی داشته‌اند. وجود محدود، رژیم پلیسی ساریبی، اعلام کرد که بگان ویژه پلیس‌ساریبی که برای «مبارزه با شایعه پراکندن درباره گسترش ویروس کرونا در کشور ایجاد شده، به طور موقه ۱۱۸ کاربر اینترنتی را بازداشت و ۲۶ نفر دیگر را دستگیر کرده است. [۲۹]

قوانین و سیستم دادگستری ایران برای پایان دادن به حبس گسترده و تضمین احترام به حقوق زندانیان، از جمله حق ملاقات آنها - نیاز به اصلاحات جدی دارد. اما ایران باید با تهیه موادخوراکی مغذی و آب تمیز، تأمین بهداشت رایگان، تسهیل حضور کارشناسان و متخصصان پزشکی در زندان‌ها، و انجام اقدامات فوری لازم برای جلوگیری از آلودگی مانع از شیوع ویروس شود.

ایران همچنین باید اقدامات فوری برای کاهش اردحام در زندان‌ها و ایجاد فضای باز برای درمان‌های زندانیان که به این ویروس مبتلا شده‌اند پیش بگیرد. گام‌هایی در این مسیر می‌تواند شامل آزادی زندانیان باشد که بدلیل قادر نبودن به پرداخت وثیقه در بازداشت قبل از محاکمه به سر می‌برند و افرادی که بدلیل بدکارهای مالی در زندان هستند. همچنین، چنانکه یک نماینده مجلس اخیراً پیشنهاد کرده، می‌توانند به زندانیانی که با اتهامات سیاسی و امنیتی زندانی هستند مرخص شوند.[۳۰]

این امر مستلزم اراده سیاسی رهبران ایران است تا از این قبیل اقدامات برای حمایت از زندانیان و جامعه بین‌الملل نتوانند در تخریب ایران به تضمین حق سلامت زندانیان نقش مهم ایفا کنند و با در اختیار گذاشتن تجربیات و امکانات آنها را حمایت کند.

یادداشتها:

[۱] بهانیه دفتر روابط عمومی وزارت بهداشت

<https://www.irna.ir/news/83691964>

[۲] این تحقیق که تعداد موارد موجود در ایران را ۱۸۰۰۰ نفر تخمین میزند مورد داوری تخصصی قرار نگرفته و توسط medRxiv (موسسه ناشر آزمایشگاه Cold Spring Harbor (CSHL) موسسه تحقیقاتی و آموزشی غیرانتفاعی دانشگاه ییل) و BMJ (موسسه انگلیسی تهیهکننده مقالات و اطلاعات پزشکی و بهداشتی) منتشر شده است.

[۳] نیویورک تایمز، ۲ اسفند ۱۳۹۸

<https://www.nytimes.com/2020/02/21/world/asia/china-coronavirus-iran.html>

[۴]

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/2988>

[۵] گزارش گزارشگر ویژه حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران، نسخه اولیه/ نسخه اولیه/ ۱۵ اسفند ۱۳۹۶

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/3354>

[۶] گزارش گزارشگر ویژه حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران، نسخه اولیه/ نسخه اولیه/ ۳۰ دی ۱۳۹۸

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/3708>

[۷] گزارش گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران، نسخه اولیه/ نسخه اولیه/ ۳۰ دی ۱۳۹۸ : بندهای ۶۰-۶۱-۸

(۸) نگاه کنید به فیلم «محبت‌های یک زندانی مصرف‌کننده مواد مخدر»

<https://www.youtube.com/watch?v=d812XUJu0rk>

[۹] [در اکتبر سال ۲۰۱۸، علی بختیار، نماینده مجلس، اظهار داشت که جمعیت زندان‌ها تنها در چهار ماه گذشته دو برابر شده است، در حالی که معاون دیگری اظهار داشت که تعداد زندانیان کشور چهار برابر ظرفیت زندان‌هاست. بهمن طاهرخانی، عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس، اظهار داشت که ازدحام جمعیت در زندان‌ها منجر به عدم نظارت کافی شده و به افزایش درگیری‌ها و شیوع مواد مخدر در زندان‌ها انجامیده است.

[۱۰] خبرگزاری مهر، ۱۴ مرداد ۱۳۹۸

<https://www.mehrnews.com/news/4685750>

[۱۱] خبرگزاری دانشجویان ایران - ایسنا، ۲۱ آبان ۱۳۹۸

<https://www.isna.ir/news/98082113382>

[۱۲] مصاحبه بنیاد برومند، ۵ آذر ۱۳۹۸. همچنین گزارش سازمان عفو بین‌الملل، ۲۵ آذر ۱۳۹۸

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/12/iran-thousands-arbitrarily-detained-and-at-risk-of-torture-in-chilling-post-protest-crackdown/>

[۱۳] بنیاد برومند گزارش‌هایی در مورد ۶۲۲۵ بازداشتی در رابطه با فعالیت اعتراضی در آبان ۱۳۹۸، که آخرین بار در تاریخ ۴ بهمن ۱۳۹۸ به روز شده، جمع‌آوری کرده است. گزارش‌ها در خصوص ۳۱۴۸ مورد از این بازداشت‌ها از منابع رسمی و نیمه‌رسمی گرفته شده؛ و بنیاد برومند توانسته درباره ۳۳۰ فرد بازداشتی از جمله ۳۹ زن از منابع غیررسمی نام و جزئیات بیشتری جمع‌آوری کند. طبق این گزارش‌ها، ۱۰۱۸ فرد زیر سن قانونی در بین دستگیرشدگان وجود دارند. بیشتر این دستگیری‌ها در ماه‌های آبان و آذر صورت گرفته است، هرچند از آن زمان تاکنون دستگیری‌ها ادامه داشته است. تعیین وثیقه بالا در پرونده‌های این معتزضان دستگیر شده، که پرداختش اغلب فراتر از توانایی خانواده‌هاست، مانع برای آزادی آنهاست: به گفته یکی از منابع بنیاد برومند بازداشت‌شدگان در زندان مرکزی سمنان با وثیقه متوسط ۲۰۰ میلیون تومان آزاد شده‌اند (حدود ۱۳۰۰۰ دلار). در مواردی وکلا به بنیاد برومند اطلاع دادند که در شریاز برای افراد زیر سن قانونی که در جریان این اعتراضات دستگیر شده‌اند وثیقه ۵۰۰ میلیون تومانی (حدود ۳۲۰۰۰ دلار) تعیین شده است. [۱۴] در تاریخ ۲۸ مهر ۱۳۹۸، مدیرعامل ستاد دیده کشور خبر از آزادی ۳۳۱۸ نفر از چنین زندانیانی و به لطف کمک‌های خیریه و وجوه دولتی در نیمه اول سال ۱۳۹۸ داد. به گفته وی، شمار زندانیان آزاد شده با کمک خبرین در سال گذشته ۱۰ هزار نفر بوده است. طبق قانون ایران، افراد می‌توانند به دلیل عدم پرداخت مهریه، دیه فوتی و یا جرحی بدون اینکه به طور عمدی مرتکب عمل مجرمانه شوند، زندانی شوند.

<https://www.hamshahriionline.ir/news/472493>

[۱۵] به بند ۶۰ گزارش گزارشگر ویژه حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران مورخ ۸ بهمن ۱۳۹۸ مراجعه کنید. همچنین به گزارش گزارشگر ویژه در مورد حق بهره‌مندی از عالیترین استاندارد قابل حصول سلامتی، بند ۲۶ (۲۹ مرداد ۱۳۸۹)

[۱۶] «شلوغی زندان به مشکلاتی از قبیل: اسکان پرازدحام و غیر بهداشتی، عدم حفظ حریم شخصی بطور مداوم (حتی هنگام انجام کارهای ساده مانند استفاده از سرویس بهداشتی)، کاهش فعالیت خارج از سلول [؛] کاهش کیفیت خدمات مراقبت‌های بهداشتی، افزایش تنش و... . خشونت بین زندانیان و بین زندانیان و کارمندان مرانجامد. به گزارش سازمان بین‌المللی اصلاحات کیفری در خصوص نگرانی نهادهای حقوق بشری از شلوغی زندان‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه مراجعه کنید:

<https://www.penalreform.org/blog/growing-concern-for-prison-overcrowding-among-human-rights>

[۱۷]

<https://www.penalreform.org/resource/standard-minimum-rules-treatment-prisoners-smr/>

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/911/standard-minimum-rules-for-the-treatment-of-prisoners>

[۱۸] ایران وایر، ۶ اسفند ۱۳۹۸.

<https://iranwire.com/fa/features/6741>

یکی از زندانیان کرج از نقل و انتقالات ناگهانی و بدون توضیح خبر میدهد، در حالی که یک کارمند سابق زندان گزارش میدهد که بند زندانیان سیاسی، که در مجاورت مرکز پزشکی است، تخلیه شده است، و احتمالاً قرار است به عنوان قرنطینه مورد استفاده قرار گیرد. نوشه آشوری، همسر زندانی دولتی ایرانی-انگلیسی، گزارش داد که همسرش به وی گفته در بند ۴ زندان اوین که وی در آنجا نگهداری می‌شود ویروس کرونا وجود دارد. همچنین ایران وایر گزارش‌هایی دریافت کرده مبنی بر اینکه یک زندانی ۵۴ ساله به نام مصطفی اشکیوس در اثر ابتلا به کرونا در زندان فشافویه درگذشته است

[۱۹] هرانا ۶ اسفند ۱۳۹۸

<https://www.hra-news.org/2020/hranews/a-23972/>

[۲۰] [[۲۰] ایلنا ۷ اسفند ۱۳۹۸

<https://cutt.ly/zr8vQov>

[۲۱] کانال تلگرامی وحیدآلین

[۲۲]

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/3708>

[۲۳] نزدیک به ۲۰۰ عمل حکم اعدام دارد

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/3591>

https://www.amnestyusa.org/files/flawed_reforms_-_irans_new_code_of_criminal_procedure.pdf

<https://www.hrw.org/report/2012/08/28/codifying-repression/assessment-irans-new-penal-code>

[۲۴]

<https://www.isna.ir/news/9702211444>

[۲۵] هشت نفر از امضاکنندگان نامه‌ای سرگشاده خواستار استعفا آیت‌الله خامنه‌ای به جرم «ایجاد یک گروه غیرقانونی و تبلیغات علیه دولت» از ۶ تا ۲۴ سال به حبس محکوم شدند. آنها همچنان در انتظار مجازات خود به اتهام «توهین به مقام معظم رهبری و بنیانگذار جمهوری اسلامی» هستند. خسرو صادقی بروجنی، جامعه شناس، به اتهام «اجتماع و تبانی به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت ملی»، «تبلیغات علیه دولت» و «توهین به بنیانگذار جمهوری اسلامی» به ۸ سال زندان محکوم شد. آقای بروجنی چندین مقاله در مورد اقتصاد سیاسی ایران نوشته است، گیتا هور که در اعتراضات نوامبر ۲۰۱۹ شرکت داشت به جرم «تجمع و تبانی علیه امنیت ملی» و «تبلیغ علیه دولت» به شش سال زندان محکوم شد.

[۲۶] نرگس محمدی به اتهام «جمع و تبانی علیه امنیت ملی» و «تبلیغ علیه دولت» برای فعالیت‌هایش به نمایندگی از لگام، یک سازمان مردمی خواستار لغو مجازات اعدام، به ۱۶ سال زندان محکوم شد.

[۲۷] بطور مثال پرونده اسماعیل بخشیان و سپیده قلبان را بخوانید:

<https://www.iranrights.org/fa/library/document/3568>

[۲۸]

<https://iranwire.com/fa/features/6720>

[۲۹] خبرگزاری فرانسه، ۷ اسفند ۱۳۹۸

<https://news.yahoo.com/cyberpolice-virus-hit-iran-arrest-24-over-covid-142622257.html>

حسن نوروزی، رئیس کمیته امور حقوقی و قضایی مجلس، هشدار داده هرکس «انتشار اخبار دروغین» در مورد ویروس کرونا بپردازد، می‌تواند یک تا سه سال زندان برود یا شلاق بخورد.

<https://www.borna.news/fa/tiny/news-969947>

[۳۰] صفحه تویتتر نماینده مجلس محمود صادقی، ۶ اسفند ۱۳۹۸

https://twitter.com/mah_sadeghi/status/1232290661174587392

نامه سرگشاده به آقای دکتر هانس هنری کلوگه رئیس سازمان بهداشت جهان

و آقای دکتر احمد ال مانهری رئیس
مرکز بهداشت خاورمیانه

از سوی فوروم دمکراتیک ایرانیان شهر ماینس
بهروز اسدی

Mainz, den 05.03.2020

حضور محترم جناب آقای دکتر هانس هنری کلوگه

حضور محترم جناب آقای دکتر احمد ال مانهری

از آنجا که ما بسیار نگران گسترش شیوع ویروس کرونا در ایران هستیم، با این نامه بشما روی می آوریم. مردم ایران بشدت از عدم وجود اطلاعات کافی در باره درگذشتگان و مبتلایان و همچنین نوع مراغبت در برابر این بیماری، رنج می برند. ما از طریق اطلاعاتی که مرتبا از سوی مردم ایران دریافت می کنیم، به این نتیجه رسیدیم که تعداد درگذشتگان و همچنین مبتلایان به این ویروس بسیار بیشتر از آنچه است که دولت ایران گزارش داده است. تجهیزات و پرسنل پزشکی بسیار ضعیف است، از این روی گسترش ویروس در ایران و منطقه همچنان در حال پیش روی است. افزون بر اینکه بسیاری از مبتلایان به ویروس از ایران به اروپا سفر می کنند و نیاز به مراقبت های پزشکی دارند.

همچنین زندانیان در زندانهای ایران بخشا به این ویروس آلوده گشته اند. بخصوص زندانیان سیاسی از مراقبت های پزشکی محرومند. خانواده زندانیان از جامعه جهانی درخواست کرده اند که زندانیان با مرخصی

وثیقه ای به قرنطینه فرستاده شوند.

از این روی ما از شما تقاضا داریم که از یک سوی با رویکردی حقوق بشرانه عمل کنید و از سوی دیگر از مناسبات خود در جامعه جهانی استفاده نمایید تا بدین وسیله جمهوری اسلامی مجبور به رسیدگی شود. زیرا نگرانی و ناآرامی مردم ایران روز بروز در حال افزایش است. جمهوری اسلامی تنها در فاصله 6 ماه گذشته با دستگیری و بقتل رساندن کسانی که با تظاهرات مسالمت آمیز به خیابان ها گسیل شدند و همچنین با دستکاری کردن اطلاعات مربوط به این کشتارها و دستگیری ها نگرانی مردم ایران را دوچندان کرده است. تا به امروز هم هنوز اطلاعات درست و دقیق در باره چگونگی اصابت موشک از سوی رژیم ایران به هواپیمای مسافربری اوکرایینی که باعث کشته شدن بسیاری از مردم بیگناه شد، داده نشده است.

تمامی این مسایل نشان می دهند که ما در ایران با سیستمی روبرو هستیم که بر پایه اطلاعات نادرست و دستکاری شده بنا شده است و هر گونه مقاومتی و اعتراضی برای روشن شدن وضعیت فعلی، تعداد مبتلایان و درگذشتگان از طریق تهدید به دستگیری روبرو میشود.

ما خواهان آزادی بشردوستانه زندانیان سیاسی و رسیدگی به اوضاع فعلی سلامتی آنها می باشیم. هیئت پزشکی که اکنون از ایران دیدن می کنند، باید به این موارد رسیدگی نمایند. مطمئنا آنها در بررسی های خود نتایج دیگری را از آنچه که رژیم ایران به اطلاع رسانده است، بدست خواهند آورد.

جناب محترم آقای دکتر کلوگه

جناب محترم آقای دکتر ال ماندهری

اکنون زمان عمل است. ما از شما تقاضا داریم از امکانات خویش استفاده نمائید تا بدینوسیله از یک فاجعه بشری جلوگیری نمایید و به مردم ایران کمک کنید تا با این ویروس مبارزه نمایند.

ما نگران مردم ایران هستیم. مردمی که مدتهای طولانی است در رنج بسر می برند و متأسفانه چشم انداز روشنی برای رفع این رنج ها وجود ندارد. از این روی از شما تقاضا داریم تا آنجا که ممکن است کمک کنید تا از یک فاجعه دیگر جلوگیری شود.

با اجازه شما کپی این نامه به وزارت بهداشت آلمان و رسانه ها

ارسال می گردد.

با احترام فراوان

از سوی فوروم دمکراتیک ایرانیان شهر ماینس

بهروز اسدی

C/O Initiativausschuss für Migrationspolitik in RLP ,
Albert-Schweitzer-Str 113-115 in 55128 Mainz

Behrouz Asadi | Demokratische Forum der Iraner C/O
Initiativausschuss für Migrationspolitik in RLP | Albert-
Schweitzer-Str. 113-115 | 55128 Mainz

WHO-Regionalbüro für Europa
UN City
Marmorvej 51
DK-2100 Kopenhagen
Dänemark

برگردان بفارسی ناهید جعفرپور